

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Vniversis Principibvs Alamanniae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

Tibi etiam Domino meo Innocentio Papæ & successoribus tuis omnem obedientiam & honorificentiam exhibebo quam devoti & catholici Imperatores consueverunt sedi apostolicæ exhibere. Stabo etiam ad consilium & arbitrium tuum de bonis consuetudinibus populo Romano servandis, & exhibendis & de negotio societatis Tusciæ ac Lombardiæ. Similiter etiam consilio tuo & mandato parebo de pace vel concordia facienda inter me & Philippum Regem Francorum. Et si propter negotium meum Romanam Ecclesiam oportuerit incurrere guerram, subveniam ei, sicut necessitas postulaverit, in expensis. Omnia verò prædicta tam juramento quam scripto firmabo cum imperij fuero coronam adeptus. Actum Nuxiæ in Coloniensi dioecesi anno incarnati verbi M C C I. V I. Idus Iunij, in præsentia Philippi Notarij, Aggidij Acolythi, & Riccardi scriptoris præfati Domini Papæ.

COLONIENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 78.
Vide supra
epist. 75 & 76.
& infra epist.
83.

Contumaciam Iohannis Archiepiscopi Trevirensis esse tibi credimus per ejus opera manifestam, qui propè positus jugiter intueris quòd idem Iohannes iudicium Dei & Ecclesiæ non formidans, in contemptum apostolicæ sedis statuta nostra rebellionem damnabili nititur impedire. Expectabamus enim hæcenus expectantes ut rediret ad cor & secum pariter cogitaret quam graviter in transgressione juramenti, quod nobis corporaliter præstitit, & oculos divinæ majestatis offenderit, & læserit famam suam; sed, ut manifestè videmus & rerum experimenta declarant, non solum excommunicationis sententiam, qua tenetur, contumaciter vilipendit, sed inebriatus calice iræ Dei, quod dolentes dicimus, se in laqueum desperationis mittens, cum burgensibus civitatis & quibusdam Clericorum & ministerialium Trevirensis Ecclesiæ in nostram injuriam conjuravit, prævaricationem prævaricationi nequiter addens, ut sit peccans peccatum ipsius, & existens in sordibus sordescat adhuc, donec de medio fiat juxta suorum exigentiam meritorum. Quia igitur in derogatione nostra tibi non est dubium derogari, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus ad spiritualia Trevirensis Ecclesiæ, quæ in terra temporali tibi jurisdictione subjecta consistunt, tamdiu nostra fretus auctoritate appellatione remota manus extendas, & de ipsis utiliter ordines & disponas, donec Trevireses nobis rebelles extiterint & ab Ecclesiæ gremio permanserint sequestrati; provisurus attentius ut in eos tamquam inimicos Ecclesiæ ac imperij, sedis apostolicæ matris tuæ, sicut devotus filius, injurias persequaris. Nos enim, nisi ad mandatum Ecclesiæ cum satisfactione debita revertantur, in eos manus nostras curabimus aggravare, & meritò [poterunt] formidare ne sub jugo quod decollo Trevirensis Ecclesiæ misericorditer aliquando sedis apostolicæ manus excussit, eam sicut ingrati reducamus in proximo, spoliantes eam metropolitica dignitate, ac restituentes eam Ecclesiæ cujus fuit. Datum Laterani xii. Kal. Decembris.

VNIVERSIS PRINCIPIBUS
Alamannie.

Scrutator renum & cordium Iesus Christus, cui nihil penitus est occultum, immo qui omnia novit antequam fiant, sicut nostri animi puritatem, & conscientia nobis est testis quòd super negotio imperij purè processimus, nec in aliquo vel imperiali magnificentia vel nostra derogare voluimus dignitati. Novimus enim quòd imperium à Græcia in Germaniam per Romanam Ecclesiam pro sua fuerit defensione translatum; & ideo tantò amplius ad ejus exaltationem intendimus quanto in eo Ecclesiam credimus potius exaltari, cum sciamus quòd frequenter gladius spiritualis contemnitur si materiali gladio non juvatur. Novimus etiam quòd multarum hæresum pravitates contra fidem catholicam se extollunt, & vulpes quæ in foveis suis suas confueverant latebras confovere, in aperto jam vineam Domini Sabaoth demoliri nituntur, & non Philistinorum messes sed nostras caudis colligatis adinvicem devastare. Unde tantò ardentius pacem affectamus imperij & optamus unitatem ipsius quanto per dissensionem vestram diutius hujusmodi vulpium captura differtur, & tantæ non tam injuriæ quam jacturæ ultio prolongatur. Verùm dolemus non modicum & movemur quòd litteræ nostræ, per quas vobis pleniùs nostræ mentis sinceritas patuisset, quorundam astutia supprimuntur, & quòd aliqui Ecclesiæ ac imperij concordiam odientes, scripta nostra sinistra interpretatione pervertunt; non attendentibus vobis quòd eorum est quod malè recitant, & non nostrum. Sanè ad vestram potuit audientiam saltem per famam publicam pervenisse qualiter post expectationem diutinam primò vos ad concordiam curaverimus invitare, qualiter secundò consilium nostrum fideliter vobis duxerimus exponendum, & studuerimus vos super his diligenter instruere quæ negotio congruere debebantur. Ceterùm cum nec per communitonem nec consilium aut instructionem in aliquo nos proficere vidissemus, nolentes ulterius sustinere jacturam Ecclesiæ, cum duobus simul non possemus favere ad imperium pariter obtinendum, & alter de electis vestris propter excommunicationem publicam & persecutionem vulgatam quam progenitores ejus & ipse in apostolicam sedem & Ecclesias non dubitarent exercere, propter insolentiam etiam quam exercuerunt in Principes & alios sibi subjectos, & ne libertas Principum in Imperatoris electione vilesceret si non per electionem sed successionem in filios transferri à patribus & in fratres à fratribus imperium videretur, & propter alias plurimas rationes non sit idoneus ut imperium debeat obrinere, in reliquum nos oportuit consentire, cum à quibusdam vestrum electus ubi debuit & à quo debuit fuerit coronatus, nec aliquid in personam obiceretur ipsius per quod esset meritò reprobanda. Quia verò nec adhuc pax est imperio restituta, immo nunc etiam ex dissensione vestra læduntur pauperes & Ecclesiæ confunduntur, volentes his malis quantum honestè possumus obviare,

Epist. 79.

universitatem vestram monemus & exhortamur attentius & per apostolica scripta mandamus quatenus à festo resurrectionis dominicæ nunc primò venturo usque ad annum treugas ad invicem ineatis, medio tempore de concordia pettractantes, & si necesse fuerit, ad Romanam recurrentes Ecclesiam; quæ cum singulis vestrum in negotio singulari adesse desideret & prodesse, in hoc negotio, quod est vobis & ipsi commune, tantò libentius vobis communitè aderit, quantò in pace imperij tranquillitatem quoque suam efficacius procurabit. Datum Laterani.

COLONIENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 80.

Licet de fraternitate tua diversi nobis per litteras & nuntios diversa sæpe significaverint & adversa, quia tamen ex divinæ paginæ didicimus lectione quòd non omni spiritui est credendum, cum angelus Sathanæ se interdum in lucis angelum transfiguret, non potuimus, sicut non debuimus, quicquam de te suspicari sinistri, cum fidem & devotionem tuam, constantiam & fortitudinem in multis fuerimus jam experti. Nam quis crederet sanæ mentis quòd occasione contrahendæ affinitatis vel obligationis cuiuslibet eum desereres & abiceres quem creasti, & illi adhereres pariter & faveres qui in Coloniensis Ecclesiæ ac tuæ personæ contemptum, ad quam specialiter inter reliquos Principes electio Regis spectat, per intrusionem vitium nomen sibi regium usurpavit, & in majus tui honoris dispendium & personæ respectum, cum tu solummodo Reges in Imperatores electos coronare debeas ex antiqua Coloniensis Ecclesiæ dignitate, per Tarantasiensem Archiepiscopum imponi sibi fecit regium diadema? Quis etiam crederet, cum hæcenus pondus diei portatis & ætus, quòd nunc labores & expensas velis amittere quas pro defensione carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi & juris Coloniensis Ecclesiæ immo verius tui facti substi? Quis crederet ut cum apostolicæ sedis gratiam obtineas & favorem, & de Imperatore futuro & præsumere valeas & sperare, ipso turpiter derelicto, illi turpius immo etiam perniciosius adhereres cuius progenitores ferè semper Coloniensem fuerunt Ecclesiam persecuti, hæcque nostram indignationem incurreret, nec de alio, si in Imperatorem promoveretur, forsitan aliqua posses ratione sperare? Quis præsumeret ut cum pro tuenda Coloniensis Ecclesiæ dignitate ea feceris hæcenus ad quæ nullus prædecessorum tuorum ausus fuerat aspirare, quòd nunc maculam in gloria tua poneret, & retro respiceret, & opus manuum tuarum velles tam leviter abolere? Quis præsumeret quòd contra devotionem & obedientiam apostolicæ sedis, Coloniensis Ecclesiæ dignitatem pariter & honorem, fidelitatem & juramenta quæ prædicto Regi sæpius præstitisti, tam leviter destiteres ab incepto, & contra factum proprium qualibet facilitate venires? Ad hoc quidam nec te inducere illud debet quòd à quibusdam maliloquis in dispendium tuæ famæ confingitur, videlicet quòd labores & expensas hujusmodi

solus nequeas tolerare, cum pro tuenda Coloniensis Ecclesiæ dignitate non solum terrenam erogare substantiam, sed animam etiam ponere tenearis. Præterea cum Ecclesia Romana tuum in hac parte iudicium sit secuta, licet illud suum fecerit approbando, tibi est summo petere præcavendum ne si aliquid egeris per quod intelligat se delusam, illusionem hujusmodi non possit nec debeat æquanimiter sustinere. Nosse quoque te credimus sicut virum providum & discretum quòd frustra formaretur concordia inter hominem & serpentem, cum malè remuneret suos hospites serpens in gremio enutritus, nec sit facile nova in corde veteri meditari. Manet enim apud nobilem virum Philippum Ducem Sueviæ alta mente repositum qualiter quasi solus impedieris promotionem ipsius & ipsum coegeris thesaurorum suorum copias in vacuum exhaurire, ac sua ipsam hæcenus intentione frustraveris. Vnde licet forsitan ex parte impedimenti materiam tolleret, quia tamen nec de ipsius pectore præcedentis repulsæ, quam valde injuriosam reputat, nec tantæ moræ memoriam aboleret, nec posses erogatam pecuniam restaurare, ipse sibi nec de damno nec de injuria crederet satisfactum, sed in te potius quicquid amodo ipsi sinistri contingeret vel contigit hæcenus retorqueret; & quamvis vasa iracundiæ suæ in te forsitan effunderet non valeret, indignum tamen semper sui favoris gratia reputaret. Quia ergo plenè de prudentia tua & discretionem confidimus, & tam de constantia quam fidelitate speramus, nihil tale de te penitus suspicantes, fraternitatem tuam monemus & exhortamur attentius & per apostolica scripta sub obtentu gratiæ nostræ districte præcipiendo mandamus quatenus in tuæ mentis proposito perseverans, ad promotionem Regis ipsius potenter intendas, nec patiaris plantam quam tu ipse plantasti per humoris defectum arescere, quam vales, si velis, uberius irrigare. Novimus enim quòd tanta prudentiæ & potentia tuæ fraternitatis existit ut cum favore nostro, qui à multis sollicitudinibus expediti, expeditius & melius promotioni ejusdem Regis intendere jam valemus, quòd feliciter incepisti, si plenè velis, possis feliciter consummare. Sanè nosse te volumus quòd damnatæ memoriæ Marquardus, qui nos magis fraudibus quam viribus molestabat, Conradus Dux olim Spoleti, qui ut in locum ejus succederet in Siciliam accedebat, Otto de Barenste, qui sanctæ memoriæ Leodiensem Episcopum interfecit, & frater ipsius, dextera Domini faciente virtutem, miserabiliter expirarunt. Vnde cum in eorum decessu pars ipsorum sit penè penitus annullata, pro parte majori à sollicitudinibus regni Siciliae liberati, super negotio imperij plenius intendemus. Nam etiam carissimo in Christo filio nostro Frederico illustri Regi Siciliae foror carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Aragonum est de mandato nostro & assensu suorum familiarium desponsata; & nuntij sunt missi solemnes, qui non solum eam sed & matrem deducant, ut ipsa puerum nutriet & puellam. Ceterum tua fraternitas non ignorat quòd cum multi Archiepiscoporum & Episcoporum

Vide lib. 1.
epist. 88. &
gesta Ionoc.
111. cap. 9.

Vide infra epist.
111. & lib. 5.
epist. 50. &
lib. 11. epist.
4. 5.